

UN HOSPITAL DE SANG

(Crònica de les columnes
Francesc Macià-Lluís Com-
panya, per LLUIS CAPDEVILA.)

Camí de Barcelona hem arribat a Gandesa. Mentre ens asseiem a una taula del Centre d'Esquerra per a prendre un vermut —al front l'alcohol és prohibit rigorosament— un company s'arriba al Comitè perquè ens indiqui on podem anar a dinar.

Quan el company torna, ens diu: —Hem d'anar a l'Hospital.

Naturalment, això ens produeix un cert malestar perquè el logic no és anar a dinar a un hospital, sinó anar-hi a guarir-s'hi. Altrament, com tots estem ja acostumats a coses més estranyes que aquesta, ens n'anem resignadament vers l'hospital de sang de Gandesa.

Aquest hospital no és un hospital propiament dit. Ha nascut de les circumstàncies, de les necessitats del moment. Abans era una societat recreativa, però el Comitè se n'incautà i el convertí en casa de dolor i d'esperança. L'edifici no és llest del tot encara: manca enrajolar la sala de ball, manca decorar les parets que han quedat tan sols enguixades i, així, donen més luminositat al recinte i el deixen més nu.

A un reco, a l'esquerra de la porta d'entrada a la sala, hi ha un taulell de begudes i una alta prestatgeria plena d'ampolles. Hi ha després una mena de tribuna que havia d'estar destinada als músics encarregats de fer ballar les noies i els joves de Gandesa i que ara es ocupa per un llit. A mi em fa l'efecte que aquest llit el destinen per al ferit més greu, per al més important, per al ferit màxim al qual estan reservades les pàgines més d'honor dels periòdics gràfics. Aquest ferit servirà d'exemple als altres, més humils, i els presidirà des de la tribuna on abans el violí i el clarinet, l'oboe i la trompeta amb sordina jugaven valsos ensucrats i jostrots més ensucrats encara que els valsos.

Les altres dues parets són foradades per unes grans finestres que donen llum a la sala. Al mig, on en dies preterits —semblen ja tan llunyans!— ballava la joveualla, els llits, ben be una cinquantena si no en quedo curt, tot plegat ja un efecte estrany i pintoresc. Així devien ésser els balls públics del París thermidorà anomenats «balls de les vidues» perquè estaven emplaçats en el lloc on, com una deessa fatal i implacable —molt necessària, però— havia regnat la guillotina.

Aquest Hospital és, també, menjador de milicians. L'experiència terrible de la guerra —que mai no esperava haver de viure— m'ha ensenyat que en un hospital s'hi menja bé. I encara que a la guerra, ni jo ni tots els que la fem hi hem anat a menjar, això sempre és d'agrair. Sobretot després de massa menús i base de sardines en conserva.

Quan nosaltres arribem a l'Hospital hi ha, sortosament, pocs llits ocupats. Ens donem a conèixer i som atesos d'una manera excellent. Mentre ens preparen el dinar m'ensenyen totes les dependències de l'edifici i em donen tota mena de dades de l'organització. El personal de la casa el componen —i esmento els noms a homenatge a la labor benemèrita d'aquests ciutadans que saben fer el que, llástimosament, no fa tothom: complir el deure— Florenci Feliu, Jaume Mani, Jesús Benítez, Joaquim Costa, com a cambrers i infermers; el doctor Pere Altís, el doctor Gil, director substitut, i Salvador Povill, auxiliar de metge.

Per aquest Hospital, fins ara, —i bo seria que no n'hi haguessin de passar més— han passat cent-vint ferits i la cuina serveix un centenar de dinars i sopars diaris.

Indubtablement, és una bona obra en la qual col·laboren noblement, desinteressadament, homes de diferents ideologies d'esquerra. I una bona prova de com el poble, sense anar al front, també pot ajudar a guanyar la guerra.

I la guanyarem, l'estem guanyant. Que consti.

LLUIS CAPDEVILA